

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenie: 1676/07
Zo dňa: 03.07.2017
Číslo: Z-008563/2017/1110/PIB

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 8
Počet príloh: 0

PROTOKOL **o výsledku kontroly** **Elektronické trhovisko vo verejnej správe**

obec Korunková

Prešov, august 2017

Obsah

Zoznam použitých skratiek.....	3
Zhrnutie.....	4
1. Príprava a plánovanie zákazky.....	5
2. Verejné obstarávanie.....	6
3. Systémový pohľad.....	7
4. Kontrolný systém.....	7

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Zoznam použitých skratiek

Skrátka	Úplné znenie
DPH	daň z pridanej hodnoty
EKS	Elektronický kontraktčný systém
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
obec alebo kontrolovaný subjekt	obec Korunková
OZ	Obecné zastupiteľstvo obce Korunková
PHZ	predpokladaná hodnota zákazky
predmetná zákazka alebo zákazka c. Z201630370	zákazka z EKS č. Z201630370 „Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami“
ÚVO	Úrad pre verejné obstarávanie
zákon o finančnej kontrole a audite	zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov
zákon o NKÚ	zákon č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
zákon o obecnom zriadení	zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy	zákon č. 583/2004 Z. z. zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov
zákon o verejnom obstarávaní	zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zmluva o dielo	Zmluva o dielo č. Z201630370_Z z 08.10.2016
zmluva o externom manažmente	„Zmluva o poskytovaní služieb v oblasti verejného obstarávania“ z 12.09.2016

Zhrnutie:

NKÚ SR vykonal kontrolu „Elektronického trhoviska vo verejnej správe“ v súlade s plánom kontrolnej činnosti na rok 2017. Kontrolnú akciu č. 029/2017/1100 tvoria dve zložky a to: spracovanie predbežnej štúdie a verifikácia údajov na kontrolovaných subjektoch identifikovaných ako rizikových podľa § 17 zákona o NKÚ.

Účelom kontrolnej akcie bolo spracovanie predbežnej štúdie zameranej na preverenie cieľa EKS zvýšiť transparentnosť a zrozumiteľnosť verejného obstarávania, ako aj na preverenie deklarovanej výšky vykazovaných úspor. Jedným z bodov, ktorý napomáhal k splneniu stanoveného účelu kontroly bolo preverenie súladu pri verejnom obstarávaní cez EKS so všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane preverenia prípravy, zadania a realizácie vybraných zákaziek, ktorý predstavoval druhú oblasť predmetu kontroly.

Kontrola bola vykonaná v spolupráci s expozitúrou Prešov, ktorej predmetom bolo preveriť prípravu a plánovanie zákazky, preveriť postup obce pri vybranom postupe verejného obstarávania, preveriť kontrolný systém a definovať systémový pohľad a následne identifikovať rizikové a problematické oblasti, ktoré budú podrobnejšie zhodnotené z hľadiska výkonnosti v predbežnej štúdii kontrolnej akcie.

Počas výkonu kontroly vykonali kontrolóri NKÚ SR kontrolu na mieste, v rámci kontroly súladu preverili dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a v neposlednom rade realizovali rozhovory so štatutármi kontrolovaných subjektov za účelom zistenia, popisu a odôvodnenia zistených skutočností.

Kontrolou bolo zistené porušenie zákona o verejnom obstarávaní a boli identifikované systémové nedostatky vo vzťahu k EKS. Ďalej bolo zistené porušenie zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zákona o obecnom zriadení a zákona o finančnej kontrole a audite.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR c. **1676/07** z 03.07.2017 vykonali:

Mgr. Ivana Petričová, vedúca kontrolnej skupiny
JUDr. xxxxx Dušák, člen kontrolnej skupiny Ing.
Janka Szakállová, členka kontrolnej skupiny

kontrolu „Elektronické trhovisko vo verejnej správe“, ktorej účelom bolo preverenie súladu pri verejnom obstarávaní stavebných prác realizovaných cez EKS so všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane preverenia prípravy, zadania a realizácie preverovanej zákazky.

Kontrola bola vykonaná v čase od 07.07.2017 do 27.07.2017 v kontrolovanom subjekte

Obec Korún ková, Korún ková 22, 090 31 Kolbovce, IČO 00330574

za kontrolované obdobie: rok 2016, v prípade potreby objektívneho zhodnotenia preverovaných skutočností aj iné súvisiace obdobia.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom o NKÚ a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI).

Predmetom kontroly bola príprava a plánovanie (preverenie finančných predpokladov na uskutočnenie zákazky), proces a priebeh verejného obstarávania, systémový pohľad a preverenie kontrolného systému.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Príprava a plánovanie zákazky

Kontrolou bolo zistené, že návrh rozpočtu obce na rok 2016 bol pred jeho schválením zverejnený na úradnej tabuli obce v súlade s § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení. Uznesením č. 4/2015 - bod D5 z 29.12.2015 OZ rozhodlo o neuplatňovaní programového rozpočtu na rok 2016 v zmysle § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Rozpočet obce na rok 2016 bol schválený uznesením OZ č. 4/2015- bod D2 z 29.12.2015 ako vyrovnaný v sume 27 529,00 eur. Kontrolou bolo zistené, že v kapitálových výdavkoch schváleného rozpočtu neboli rozpočtované finančné prostriedky na realizáciu projektu „Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami“, rovnako tieto kapitálové výdavky neboli rozpočtované v priebehu roka 2016.

Uznesením OZ č. 4/2015 - bod D4 z 29.12.2015 bolo schválené zapojenie obce do projektu „Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami“ v rámci výzvy a v prípade schválenia žiadosti zabezpečenie spolufinancovania projektu prostredníctvom návratných zdrojov financovania. Uznesenie OZ neobsahovalo špecifikáciu nákladov potrebných na realizáciu uvedeného projektu, ani výšku návratných zdrojov financovania, o ktoré sa obec chcela uchádzať.

Súčasťou návrhu rozpočtu nebol viacročný rozpočet na roky 2016 - 2018, čím obec nepostupovala v súlade s § 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Rozpočet obce na rok 2016 nebol taktiež vnútorne členený na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie, čo nebolo v súlade s § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Kontrolou bolo zistené, že obec v priebehu roka nesledovala vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby nevykonávala zmeny vo svojom rozpočte, nekonala v súlade s § 12 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

V súvislosti s obstarávaním predmetnej zákazky prostredníctvom EKS bolo zistené, že obec nevykonala základnú finančnú kontrolu v zmysle § 7 ods. 1 zákona o finančnej kontrole a audite, podľa ktorého je orgán verejnej správy povinný overovať vždy súlad každej finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 citovaného zákona.

2. Verejné obstarávanie

Kontrolná skupina preverila postup kontrolovaného subjektu pri zadaní zákazky c. Z201630370 v EKS.

Kontrolou bolo zistené, že pre predmetnú zákazku bola spracovaná projektová dokumentácia, vrátane stanovenia PHZ na práce súvisiace s realizáciou diela v sume 3 858 205,40 eur bez DPH, ktorú vypracoval autorizovaný stavebný inžinier. Na základe stanovenej PHZ kontrolovaný subjekt určil, že ide o podlimitnú zákazku a bude ju obstarávať postupom zadávania podlimitných zákaziek s využitím elektronického trhoviska v súlade s § 108 ods. 1 písm. a) v nadväznosti na § 109 až § 112 zákona o verejnom obstarávaní.

Kontrolná skupina zistila, že vypracovaná projektová dokumentácia na uskutočnenie stavebných prác bola svojou povahou a svojim charakterom jedinečná a nie bežne dostupná na trhu. Tým, že obec postupovala podľa § 109 až § 112 zákona o verejnom obstarávaní, konala v rozpore s § 108 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní. Súčasne obec konala v rozpore s § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, a to princípom transparentnosti, pričom toto porušenie malo vplyv na výsledok verejného obstarávania.

Obec predložila kontrolnej skupine internú smernicu verejného obstarávania Obce Korunková, kde bol upravený postup verejného obstarávania cez EKS, ktorý bol v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní a podľa ktorého mala mať obec minimálne jedného zamestnanca, ktorému prideliť prístup do EKS. Poverenému zamestnancovi mal starosta vydať písomné potvrdenie o jeho oprávnení konať v mene obce vo veciach verejného obstarávania cez EKS so zákazom postupovať svoje práva z vydaného poverenia na inú osobu. Obec však uzatvorila zmluvu so súkromnou spoločnosťou o externom manažmente, ktorá mala pre obec vykonať verejné obstarávanie preverovanej zákazky prostredníctvom EKS, čím porušila internú smernicu. Predmetom zmluvy so súkromnou spoločnosťou bolo najmä poskytovať klientovi odborné služby vo verejnom obstarávaní v zmysle zákona o verejnom obstarávaní, vedúce k úspešnému výberu dodávateľa služieb, tovarov, stavebných prác pri zákazke č. Z201630370.

Na základe zmluvy o externom manažmente dala obec k dispozícii súkromnej spoločnosti prístupové údaje do EKS mene obce vypracovala test bežnej dostupnosti, opisný formulár a zadala predmetnú zákazku do EKS. Kontrolou bolo zistené, že pri zadávaní predmetnej zákazky nebola do systému vložená informácia o maximálnej výške zdrojov, nebola vložená žiadna projektová dokumentácia a súčasne nebola využitá možnosť nedokončiť zákazku v prípade záujmu len jedného uchádzača.

Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt síce vykonal formálnu kontrolu údajov zadaných do EKS, pričom prípadné nedostatky nemohol odhaliť, nakoľko nemal s verejným obstarávaním žiadne skúsenosti.

Kontrolná skupina ďalej preverila priebeh predmetnej zákazky v EKS. Bolo zistené, že zákazka bola vyhlásená 05.10.2016 a lehota na predkladanie ponúk bola stanovená na 08.10.2016. Celkový počet uchádzačov, ktorí predložili ponuku bol 10. Prvá ponuka bola predložená 06.10.2016 o 00:12 hod. v sume 5 940 000,00 eur s DPH. Víťazná ponuka bola predložená 08.10.2016 v sume 27 769,20 eur s DPH. EKS vykazuje predmetnú zákazku ako zazmluvnenú.

Ďalej bolo zistené, že obec spolu s víťazným uchádzačom uzavreli 01.12.2016 dohodu o skončení zmluvného vzťahu vyplývajúceho zo zmluvy o dielo. Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu zo záznamu z rozhovoru z 26.07.2017 boli dôvody na odstúpenie od zmluvy o dielo na strane víťazného uchádzača. Dôvodom na odstúpenie bolo, že pri zadaní zákazky došlo k pochybeniu zo strany dodávateľa, ktorý nie je schopný predmetnú zákazku zhotoviť v uvedenom rozsahu za vysúťaženú cenu.

Kontrolná skupina preverila knihu došlých faktúr a zistila, že obci nevznikli aj napriek zmluve o externom manažmente žiadne náklady. Podľa zmluvy o externom manažmente nárok na vyplatenie odmeny poskytovateľovi za verejné obstarávanie nevznikne, ak oprávnený orgán verejné obstarávanie nariadi zrušiť, prípadne už skončené verejné obstarávanie označí za rozporné so zákonom.

3. Systémový pohľad

Kontrolná skupina vykonala kontrolu na mieste a bolo zistené, že EKS vykazuje zákazku c. Z201630370 ako zazmluvnenú s úsporou 5 912 230,80 eur aj napriek tomu, že k realizácii zákazky nedošlo.

Kontrolná skupina preverila výšku vykázanéj úspory a zistila nasledovné.

Úspora bola vypočítaná na základe metodiky definovanej Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky ako objednávateľom EKS a to nasledovne:

Prvá predložená ponuka - najlepšia cena (vít'azná ponuka) = ÚSPORA

Kontrolou bolo zistené, že obec resp. spoločnosť zabezpečujúca pre obec realizáciu zákazky prostredníctvom EKS nevložíla do systému EKS informáciu o maximálnej výške zdrojov aj napriek tomu, že pri spracovaní projektovej dokumentácie potrebnej na realizáciu diela bola táto určená v sume 4 629 846,48 eur vrátane DPH.

Bolo zistené, že EKS umožňuje zadať zákazku bez určenia maximálnej výšky zdrojov. Uvedený postup umožňuje uchádzačom predložiť prvú predloženú ponuku v ľubovoľnej výške, čo má rozhodujúci vplyv na vykazovanú výšku úspor.

V prípade zákazky č. Z201630370 na obstaranie stavebných prác za účelom realizácie protipovodňových opatrení bola prvá predložená ponuka vo výške 5 940 000,00 eur, čo bolo oproti stanovenej PHZ podľa vypracovanej projektovej dokumentácie o 1 310 153,52 eur viac (cca o 28 %).

Súčasne nezadaním maximálnej výšky zdrojov a nepriložením dostupnej projektovej dokumentácie pri zákazke č. Z201630370 bolo možné vysúťažiť cez EKS cenu za realizáciu stavebných prác na vybudovanie protipovodňových opatrení v sume 27 769,20 eur, t.z. za cenu, ktorá je o 4 602 077,28 eur nižšia, ako bola stanovená PHZ a predstavovala len 0,60 % z ceny stanovenej ako PHZ. Uvedená cena nezodpovedala cene, za ktorú by bolo možné uvedenú stavbu zrealizovať. To potvrdil aj víťazný uchádzač tým, že mal záujem na zrušení zmluvy o dielo, nakoľko nebol schopný predmetnú zákazku za ponúknutú cenu zrealizovať.

Ďalej bolo kontrolou zistené, že EKS v prípade zákazky č. Z201630370 vykazuje túto ako zazmluvnenú s úsporou 5 912 230,80 eur, aj napriek tomu, že k realizácii stavby nedošlo, čo potvrdzuje dohoda o skončení zmluvného vzťahu, ktorú uzatvoril kontrolovaný subjekt a víťazný uchádzač dňa 01.12.2016.

Výška úspor pri zákazke č. Z201630370 predstavuje 3,5 % podiel na všetkých úsporách, ktoré EKS vykázal v období od 01.03.2015 do 31.12.2016.

S ohľadom na vyššie uvedené, nie je možné považovať vykázanú úsporu za reálnu.

Hodnotenie účinnosti vynakladania verejných financií na EKS nebolo súčasťou Postupu kontrolnej akcie, ale bude súčasťou hodnotenia podľa bodu I. Programu kontroly.

4. Kontrolný systém

Vzhľadom k tomu, že predmetná zákazka nebola zrealizovaná a obec nemala v kontrolovanom období zvoleného hlavného kontrolóra, nedošlo k vykonaniu kontroly zákazky v rámci vnútorného kontrolného systému. Tým, že obec nemala vytvorený účinný systém kontroly nepostupovala v súlade s § 4 ods. 3 písm. e) zákona o obecnom zriadení. Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu z 24.07.2017 nebola voľba hlavného kontrolóra vyhlasovaná z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov od roku 2014.

Ďalej bolo zistené, že za účelom preverenia správnosti zvoleného postupu bola vykonaná jedna externá kontrola. Kontrolu realizoval ÚVO na základe podnetu na preskúmanie úkonov kontrolovaného subjektu pri zadávaní podlimitnej zákazky na uskutočnenie stavebných prác po uzavretí zmluvy postupom pre zadávanie podlimitných

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

zákaziek s využitím EKS. Kontrolou boli zistené porušenia zákona o verejnom obstarávaní. V priebehu kontroly ÚVO kontrolovaný subjekt podpísal s úspešným uchádzačom dohodu o odstúpení od zmluvy.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa 09.08.2017

Mgr. Ivana Petričová vedúca kontrolnej skupiny

j U\:cnf!

JUDr. xxxxx Dušák člen kontrolnej skupiny

z

Ing. Janka Szakállová členka kontrolnej skupiny

Z*U A,,-,

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bola oboznámená dňa

ty. dl 1017

Mária Oudiňaková starostka obce
